

TARİH

SORU BANKASI

Güncel Müfredata ve
Yeni Soru Tiplerine Uygun

İÇİNDEKİLER

1. BASAMAK

1. Bölüm: İnsanlığın Hafızası Tarih	8
2. Bölüm: Neden Tarih-Zamanın Taksimi	12

2. BASAMAK

1. Bölüm: İnsanlığın İlk İzleri-Yazının Gelişimi	22
2. Bölüm: İlk Çağ'da Başlıca Medeniyet Havzaları-İnsan ve Göç	26
3. Bölüm: Kabileden Devlete-Kanunlar Doğuyor	36

3. BASAMAK

1. Bölüm: Orta Çağ'da Siyasi Yapılar	62
2. Bölüm: Tarımdan Ticarete Ekonomi	66
3. Bölüm: Orta Çağ'da Ordu-Kanunlar Gelişiyor	68

4. BASAMAK

1. Bölüm: Avrasya'da İlk Türk İzleri-Boylardan Devlete	80
2. Bölüm: Türklerde Coğrafya ile Oluşan Yaşam Tarzı-Kavimler Göçü-İlk Türk Devletleri ve Komşuları	90

5. BASAMAK

1. Bölüm: İslamiyet'in Doğduğu Dönemde Dünya-İslamiyet Yayılıyor	108
2. Bölüm: Emeviler-Abbasi Devleti ve Türkler-Bilim Medeniyeti	122

6. BASAMAK

1. Bölüm: Türklerin İslamiyet'i Kabulü-İslamiyet'in Türk Devlet ve Toplum Yapısına Etkisi	138
2. Bölüm: Oğuzların İslamiyet'i Kabulü-Büyük Selçuklu Devleti'nde Yönetim ve Toplum Yapısı	148

TARİH

SORU BANKASI

—

1. BASAMAK

BU BASAMAKTA İŞLENECEK KONULAR

1. Bölüm: İnsanlığın Hafızası Tarih
2. Bölüm: Neden Tarih-Zamanın Taksimi

1. BASAMAK

2C62EC8A

KONU DEĞERLENDİRME TESTİ - 1

1. BÖLÜM

1.

Tarih Nedir? T

Tarih; geçmişte yaşamış insan topluluklarının sosyal, siyasi, kültürel ve dinî faaliyetlerini, birbirleriyle olan ilişkilerini, olayların neden ve sonuçlarını, yer ve zaman gösterip belgeler ışığında, nesnel (objektif) olarak inceleyip açıklayan sosyal bir bilimdir.

Tarihî Bir Olay

Otuz beş yıldır Almanya'nın dinî bütünlüğünü korumaya çalışan V. Charles, Augsburg Barışı'ndan bir yıl sonra, 1556'da, tahtından feragat etti. Avusturya ve Bohemya ile Macaristan'ın Türklerin elinde bulunmayan bölümünü kardeşi Ferdinand'a, İspanya'yı da oğlu Philip'e bıraktı. Böylece Habsburglar, biri Avusturya öteki İspanya olmak üzere ikiye ayrıldı. II. Philip (1556-1598) Portekiz'i miras yoluyla ele geçirince tüm İberik Yarımadası siyasal açıdan birleşmiş oldu.

Ceylin Öğretmen'in, yukarıda verdiği tarihî örnek olayda aşağıdakilerden hangisine değinildiği söylenemez?

- A) Olayın yeri
B) Olayın zamanı
C) Neden-sonuç ilişkisi
D) Önyargılar
E) Olayın konusu

2. Romalı Hukukçu Gaius: "Köleler sahiplerinin hâkimiyeti altında bulunurlar. Bu hâkimiyet kavimler hukukuna ait bir hâkimiyettir, çünkü bütün milletlerde, köle sahiplerinin köleleri üzerinde hayat ve ölüm hakkına sahip olduklarını açıkça görebiliriz." diyerek eski dünyada kölelik hakkındaki genel kanıyı belirtmiştir. Günümüz evrensel insan hakları açısından düşünüldüğünde köleliğin insan onuruna yakışmadığı görülse de kölelik sistemini uygulayan toplumlar o günün değer yargıları ile değerlendirilmelidir.

Tarihî olaylar ele alınırken tarihî bilgilerin kendi döneminin koşullarına göre değerlendirilmesinin, aşağıdakilerden hangisi bakımından gerekli olduğu savunulabilir?

- A) Toplumlar arası etkileşimin yaşanması
B) Tarihî olayların objektif olarak değerlendirilmesi
C) Kanun üstünlüğü anlayışının yerleşmesi
D) Tarih yazıcılığının gelişmesi
E) Tarihî olaylar arasında neden-sonuç ilişkisi kurulması

3. **Dillerin tarihini, gelişimini ve değişimini araştırarak tarih araştırmacılarına yardımcı olan bilim dalı aşağıdakilerden hangisidir?**

- A) Diplomasi
B) Filoloji
C) Nüvizmatik
D) Paleografya
E) Astronomi

4. **Aşağıdakilerden hangisinde tarih araştırması yapılmaz?**

- A) Arşivlerde
B) Höyüklerde
C) Laboratuvarlarda
D) Kütüphanelerde
E) Müzelerde

1. BÖLÜM

5. Tarih, insan topluluklarının sosyal, iktisadi, siyasi ve dinî faaliyetlerini, birbirleriyle olan ilişkilerini, kültürlerini yer ve zaman belirterek, neden-sonuç ilişkisi içerisinde inceleyen bir bilimdir.

Buna göre aşağıdakilerden hangisinin tarih biliminin inceleme alanına girdiği söylenemez?

- A) Dünyanın oluşum sürecinin
B) İslamiyet'in yayılmasının
C) Kadeş Antlaşması'nın imzalanmasının
D) Yerleşik hayata geçilmesinin
E) Kavimler Göçü'nün

6. Yusuf Bey, Kurtuluş Savaşı ile ilgili bilimsel bir kaynak eser yazmak istemektedir.

Yusuf Bey'in bu eseri tamamlaması için sırasıyla aşağıdaki yöntemlerden hangisini takip etmesi gerekmektedir?

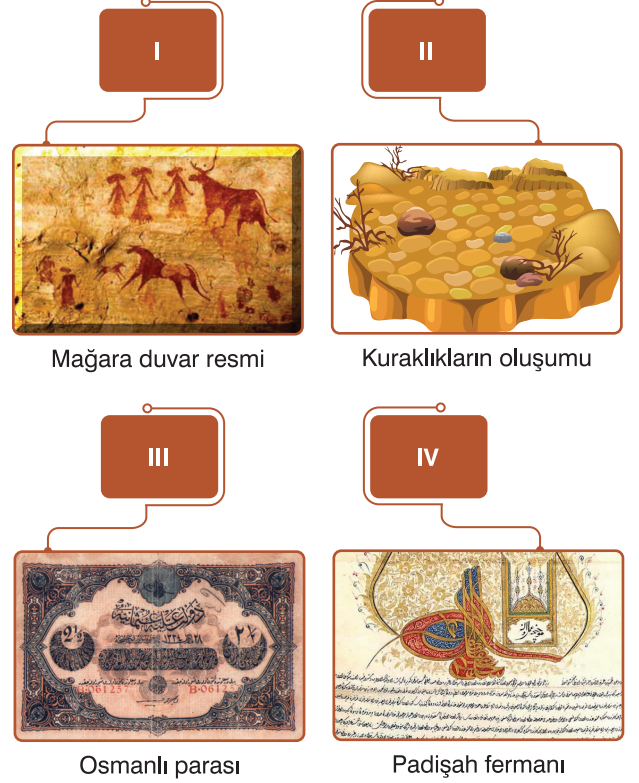
- A) Tarama - Terkip - Tasnif - Tahlil - Tenkit
B) Tasnif - Tahlil - Tarama - Tenkit - Terkip
C) Tenkit - Tasnif-Tahlil - Terkip - Tarama
D) Tarama - Tasnif - Tahlil - Tenkit - Terkip
E) Tahlil - Tasnif - Tenkit - Tarama - Terkip

7. I. Geneldir, süreklilik gösterir.
II. Belirli bir yer ve zamanı olmayan, uzun sürede meydana gelen değişimlerdir.
III. Tarihte insanlığı etkileyen siyasi, sosyal, kültürel, ekonomik, dinî konularda kısa sürede meydana gelen gelişmelerdir.

Yukarıdakilerden hangileri tarihî olgunun özellikleri arasında gösterilebilir?

- A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) Yalnız III
D) I ve II
E) II ve III

- 8.

Yukarıdakilerden hangileri tarih biliminin kaynakları arasında gösterilebilir?

- A) I ve II
B) II ve III
C) III ve IV
D) I, II ve III
E) I, III ve IV

9. Tarihçi, sosyal oluşumların nasıl gerçekleştiğini, bu oluşumların nasıl değiştiklerini, nüfus hareketlerini, sosyal eğilimleri, gerilimleri, olay ve olguların mahiyetlerini, sebep ve sonuçlarını iktisadi ve siyasi çatışmaları anlamaya ve açıklamaya çalışır.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi bir tarih araştırmacısının amacı olamaz?

- A) Milletler arası ilişkilerin nasıl geliştiğini aydınlatmak
B) Savaşların nedenlerini ortaya koymak
C) Toplumlara inançlarını değiştirmeye zorlamak
D) Büyük göç hareketlerinin nedenlerini açıklamak
E) Ekonomik sorunların yol açtığı sonuçları ortaya koymak

8121E81D

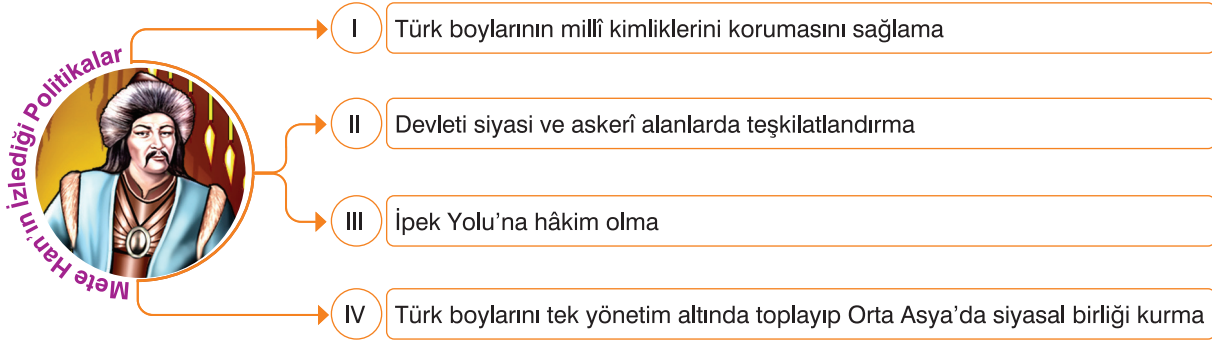
1. Elif Öğretmen, çalışma kitabında yer alan aşağıdaki etkinliğin tamamlanması görevini Zeynep'e vermiştir.

AÇIKLAMA	KAVRAM
Türk devlet teşkilatında siyasi, kültürel, hukuki ve ekonomik konularda genel kararlar alan ve devlet yönetiminin temelini oluşturan en yüksek kuruluş.	1
İlk Türk devletlerinde hukukun temelini ve kaynağını geleneklerden alan sözlü hukuk kuralları.	2
İlk Türk devletlerinde ülkenin batı kısmını yöneten hanedan üyesinin kullandığı unvan.	3
II. Kök Türk Devleti'ni kuran Kutluk Kağan'ın kullandığı unvan.	4

Buna göre Zeynep'in aşağıdakilerden hangisini etkinlik sayfasına yazması doğru olmaz?

- A) Yabgu B) Kurultay C) Kut D) Töre E) İteriş
2. **Salih:** Mete Han, MÖ 176'da Çin imparatoruna gönderdiği mektupta kendisini, "Gök Tanrı tarafından tahta çıkartılmış Hunların büyük Şanyü'sü" olarak ifade etmiştir.
- Nazlı:** *Orhun Yazıtları*'nda Bilge Kağan, "Tanrı irade ettiği için, kut'um olduğu için kağan oldum." demiştir.
- Öğrencilerin verdikleri bu bilgilere göre aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?**
- A) Çin'in Türk devletleri üzerinde baskı kurduğu
B) Türk devletleri arasında rekabet yaşandığı
C) Türk devletlerinde din adamlarının kağanlar üzerinde baskı oluşturduğu
D) Türk hükümdarlarının meşruiyetlerini ilahi güce dayandırdıkları
E) Hunlar ve Kök Türklerde dinî ayin ve törenleri hükümdarların yönettiği
3. **Aşağıdaki Türk devletlerinden hangisi Çin'e karşı başlattığı bağımsızlık mücadelesini kazanarak kurulmuştur?**
- A) Akhun B) Uygur C) Avar
D) Asya Hun E) Kutluk
4. Uygurlar, İslam öncesi dönemde Orta Asya'da kurulan diğer Türk devletlerine göre daha gelişmiş bir kültüre sahip olmuşlardır.
- Uygurların aşağıdaki özelliklerinden hangisinin bu duruma doğrudan katkı sağladığı savunulabilir?**
- A) Çin'i vergiye bağlamalarının
B) Yerleşik hayat biçimini benimsemelerinin
C) Toplumsal düzeni sağlamak için yasalar çıkarmalarının
D) Moğol devlet yönetiminde görevler üstlenmelerinin
E) Komşu ülkelerle ticaret yapmalarının
5. II. Kök Türk Hükümdarı Bilge Kağan'ın, Çinlilerin etkisinde kalarak Budistleşme isteği, Türklerin yaşam tarzına ve Türk töresine uymadığı gerekçesiyle kurultay tarafından reddedilmiştir.
- Bu durum aşağıdakilerden hangisinin göstergesidir?**
- A) Ülke meselelerinin kurultayda görüşüldüğünün
B) Töre hükümlerinin değişmez kabul edildiğinin
C) Hükümdarın kanun çıkarma yetkisinin olmadığına
D) Devletin teokratik bir karakter kazandığının
E) Din adamlarının devletin dış politikasını yönlendirdiğinin

6.

I Türk boylarının millî kimliklerini korumasını sağlama

II Devleti siyasi ve askerî alanlarda teşkilatlandırma

III İpek Yolu'na hâkim olma

IV Türk boylarını tek yönetim altında toplayıp Orta Asya'da siyasal birliği kurma

Yukarıdaki politikalarından hangilerinin şekillenmesinde ekonomik hedeflerin belirleyici olduğu savunulabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız III C) I ve III D) II ve IV E) III ve IV

7. *Orhun Yazıtları*'nda töre kelimesi, on bir yerde geçmekte olup bunun altısı il (devlet) ile birlikte kullanılmıştır. Kitabelerde, "Ey Türk budunu (milleti), devletini, töreni kim bozabilir." denilmiştir.

Yalnız bu bilgilere göre,

- I. Türklerde adalete önem verilmiştir.
 II. Hukuk kuralları yazılı hâle getirilmiştir.
 III. Devletin varlığını devam ettirmesi, töreye bağlılık ile ilişkilendirilmiştir.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız III B) I ve II C) I ve III
 D) II ve III E) I, II ve III

8. **Kök Türklerin;**

- I. Avarlara karşı bağımsız olmak için ayaklanmaları,
 II. İpek Yolu'nu egemenlik altına almaları,
 III. Orta Asya'daki Türk boylarını tek yönetim altında toplamaları

faaliyetlerinden hangileri devlet ve millet olma bilinçlerinin güçlülüğünü gösterir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
 D) I ve III E) I, II ve III

9. **Aşağıdakilerden hangisi I. Kök Türk Devleti'nin kurucusudur?**

- A) Teoman B) Mukan Kağan
 C) Kültigin D) Kapgan Kağan
 E) Bumin Kağan

10. **Türklerde "İl gider, töre kalır." sözüyle anlatılmak istenen temel düşünce aşağıdakilerden hangisidir?**

- A) Törenin sürekliliği
 B) İnançların değişmezliği
 C) Yasaların ilahi güce dayandığı
 D) Törenin göçebe kültürüne ait olduğu
 E) Töre hükümlerinde değişiklik yapılabileceği

11. **Aşağıdakilerden hangisi Türk töresinin oluşmasını sağlayan kaynaklar arasında yer almamıştır?**

- A) Kut anlayışı
 B) Kurultaylarda alınan kararlar
 C) Toplum içinde oluşan gelenekler
 D) Çinlilerden alınan kanunlar
 E) Kağanlar tarafından konulan kurallar

552616AD

1. Çiğdem Öğretmen, Kavimler Göçü konulu derste öğrencilerine "Hunların Karadeniz'in kuzeyinden Avrupa'ya doğru ilerleyişlerini sürdürmeleri; Ostrogotlar, Vizigotlar, Süevler, Alanlar, Angıllar, Saksonlar, Germenler ve Franklar gibi kavimlerin Avrupa'nın değişik bölgelerine göç ederek buralarda yaşayan yerli halkla kaynaşmalarına yol açmıştır." bilgisini aktarmıştır.

Bu bilgiyle Çiğdem Öğretmen, Kavimler Göçü'nün Avrupa'da aşağıdakilerden hangisi üzerinde etkili olduğunu vurgulamak istemiş olabilir?

- A) Kralların ekonomik güçlerini yitirmesi
B) Sosyal sınıfların ortadan kalkması
C) Etnik yapının değişmesi
D) Türk devletinin kurulması
E) Ülkelerin sınırlarının genişlemesi

2. Avrupa Hun Devleti Uldız Dönemi'nde, Doğu Roma (Bizans) İmparatorluğu'nu siyasi, askerî ve ekonomik yönlerden baskı altında tutma, buna karşılık Batı Roma ile barış yaparak ilişkileri geliştirme politikası izlemiştir.

Uldız'ın bu politika ile aşağıdakilerden hangisini amaçladığı söylenebilir?

- A) Hun boyları arasında birliği korumayı
B) İki büyük devletle aynı anda savaşa girmemeyi
C) Avrupa'da Hristiyanlığın yayılışını durdurmaya
D) Batı Roma'nın zayıflamasını önlemeyi
E) Kavimler Göçü'nün etkilerini azaltmayı

3. Orta Asya'da yaşayan Türklerin;

- I. farklı bölgelere göç etmeleri,
II. İpek ve Kürk yolları üzerinde ticaret yapmaları,
III. boy düzenini korumaları

faaliyetlerinden hangilerinin diğer uluslarla etkileşimlerini artırdığı savunulabilir?

- A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) Yalnız III
D) I ve II
E) II ve III

4. Kavimler Göçü'nün sonuçlarından bazıları şunlardır:

- I. Günümüz Avrupa devletlerinin temelleri atıldı.
II. Avrupa'da Hristiyanlık yayıldı ve skolastik düşünce gelişti.
III. Avrupa yüz yıl kadar karışıklık içinde kaldı. İnsanların can ve mal emniyeti için büyük toprak sahiplerine sığınması toplumsal sınıfları ortaya çıkardı.

Bu sonuçlar dinî, siyasi ve sosyal alanlarla ilişki bakımından aşağıdakilerin hangisinde doğru gruplanmıştır?

	I	II	III
A) Dinî		Siyasi	Sosyal
B) Dinî		Sosyal	Siyasi
C) Sosyal		Siyasi	Dinî
D) Siyasi		Sosyal	Dinî
E) Siyasi		Dinî	Sosyal

5. Doğu Roma'nın Hunlar için bir tehdit olmaktan çıktığını düşünen Attila, Batı Roma üzerine iki büyük sefer düzenlemiştir. Doğrudan İtalya üzerine yürüdüğü ikinci seferinde Romalılar, Papa I. Leo başkanlığında bir heyeti Attila'ya göndermiş ve ondan Roma'yı bağışlamasını istemiştir.

Bu gelişmelerden hareketle Attila Dönemi ile ilgili,

- I. Hunlar, papanın isteği ile Hristiyanlığı kabul etmiştir.
II. Hem Doğu Roma hem de Batı Roma'ya üstünlük sağlanmıştır.
III. Batı Roma askerî yollardan Hunlarla baş edemeyeceğini anlamıştır.

yorumlarından hangileri yapılabilir?

- A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) I ve III
D) II ve III
E) I, II ve III

6. Sahte ricat (geri çekilme, kaçma) ve pusudan oluşan Türk savaş taktiği aşağıdakilerden hangisidir?

- A) İkili teşkilat
B) Alan savunması
C) Seferberlik
D) Taarruz taktiği
E) Turan taktiği

7.

Harita: Orta Asya'dan Türk Göçleri

Türklerin göç ettikleri bölgelerin gösterildiği harita dikkate alındığında, Orta Asya'dan yapılan göçlerin sonuçları ile ilgili aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılabilir?

- A) Türk kültürü Asya ve Avrupa kıtalarında yayılmıştır. B) Göç edilen bölgelerde yeni Türk devletleri kurulmuştur.
C) Türkler birçok uygarlıkla kültürel etkileşim yaşamıştır. D) Orta Asya Türk yurdu olma özelliğini yitirmiştir.
E) Türk tarihinin bir bütün hâlinde incelenmesi zorlaşmıştır.

8. Avrupa Hun Devleti'nin en ünlü hükümdarı olan Attila; sadece bir çadırda hüküm sürmüş, sıradan tahta oturmuş ve herhangi bir Hun kadar sade yaşamıştır. Misafirlerine gümüş tabaklar içinde çok çeşitli yemekler ikram ettiği hâlde kendisi tahta bir tabak içinde sadece et yemeğiyle yetinmiştir.

Bu bilgiler Attila'nın aşağıdakilerden hangisine önem verdiğine kanıt gösterilebilir?

- A) Toplumla bütünleşmeye
B) Dinî kurallara uymaya
C) Tutumlu olmaya
D) Türk töresine bağlı kalmaya
E) Askerî disiplini korumaya

9. Avrupa Hun Devleti ile Bizans arasında imzalanan Margus Antlaşması'nın maddelerinden bazıları şunlardır:

- I. Bizanslılar, Hunların hâkimiyeti altında olan kavimlerle iş birliği yapmayacaktır.
- II. Çeşitli nedenlerle ülkelerini terk eden Hunlar, Bizans Devleti'ne kabul edilmeyecektir.
- III. Bizanslı mülteciler ve esirlerin her biri için Hunlara sekiz altın diye ödenecektir.

Avrupa Hunlarının bu maddelerden hangileriyle, doğrudan devlet otoritesini korumayı amaçladığı savunulabilir?

- A) Yalnız II B) Yalnız III C) I ve II
D) I ve III E) II ve III

5B3CE8C5

1. Tarih biliminin bu aşamasında elde edilen bilgi ve verilerin kaynak değeri açısından yeterli olup olmadığı araştırılır. Bilgilerin içeriği değerlendirilir. Bilginin nesnelliliğine, güvenilirliğine ve kanıtlanabilirliğine dikkat edilir.

Yukarıdaki bilgilerde tarih biliminin hangi aşamasından söz edilmiştir?

- A) Terkip (Sentez)
B) Tahlil (Çözümleme)
C) Tasnif (Sınıflandırma)
D) Tarama (Kaynak arama)
E) Tenkit (Eleştiri)

2. Hayat içerisinde tek tek meydana gelen değişmelere olay (vaka) denir. Olgu (vakıa) ise aynı türdeki olayları bir bütün olarak anlatmak için kullanılan bir kavramdır. Olaya göre daha soyut ve geneldir, belli bir yer ve zaman söz konusu değildir.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi olguya örnek gösterilebilir?

- A) İstanbul'un fethi
B) Sakarya Savaşı
C) Türklerin İslamlaşması
D) Matbaanın bulunması
E) Yeni Türk harflerinin kabul edilmesi

3. Tarihçiler geçmişten günümüze olayları zaman, mekan ve konularına göre ayırarak incelemeyi tercih etmişlerdir.

Tarihçilerin bu tutumunda olayların;

- I. bütün olarak incelenmesi ve öğretilmesinin zor olması,
II. neden-sonuç ilişkisine önem verilmesi,
III. tekrarlanamaması

özelliklerinden hangileri doğrudan etkili olmuştur?

- A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) Yalnız III
D) I ve II
E) II ve III

4. Tarihçiler hiçbir zaman tarihî gerçekliğin mutlak doğruya ulaştığını iddia edemez.

Buna göre,

- I. Bulunan her yeni belge, var olan bilgileri tamamlayabilir ya da değiştirebilir.
II. Tarih, gelişim ve değişime açık bir bilimdir.
III. Yaşanan her olay tarihin konusu içindedir.

değerlendirmelerinden hangilerinin, yukarıdaki bilgiyi desteklediği söylenebilir?

- A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) I ve II
D) II ve III
E) I, II ve III

5. Tarihçi, bir kimyacı bir fizikçi ya da bir biyolog gibi olayları dışarıdan gözlemleyemez. Çünkü ---

Verilen cümle aşağıdakilerden hangisiyle tamamlanmalıdır?

- A) tarihî olaylar belgelere dayanır.
B) tarihin konusu insandır.
C) tarihî olaylar arasında neden - sonuç ilişkisi vardır.
D) tarihçi başka bilimlerden yararlanır.
E) tarihî olaylar tekrarlanmazlar.

6. Diploması bilimi; siyasi belgelerin cins, şekil ve içerik olarak değerlendirmesini yapar.

Buna göre;

- I. Lidya paralarının incelenmesi,
II. Kadeş Antlaşması'nın yorumlanması,
III. Osmanlı Devleti'nin resmî yazışmalarının sınıflandırılması

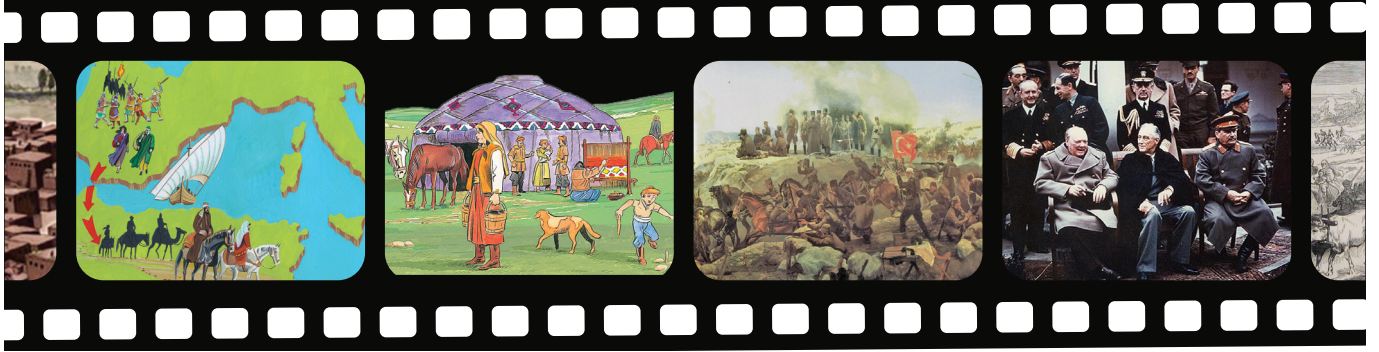
durumlarından hangilerinde diploması biliminden yararlanılabilir?

- A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) I ve II
D) I ve III
E) II ve III

1. BASAMAK

7.

İnsanlığın geçmişine ait bazı karelerin gösterildiği film şeridinde tarihin konularından hangisinin bir yansımasına yer verilmemiştir?

- A) Diplomatik ilişkiler
B) Sosyoekonomik faaliyetler
C) Bilimsel çalışmalar
D) Göçler
E) Askerî ilişkiler

8. Tarih öncesi dönemlerde Ön Asya'da nüfusun kalabalık olması ve ilk büyük medeniyetlerin burada kurulmasının nedenleri nelerdi? Fenikeliler denizcilikte ileri gittikleri hâlde, İskitlerin niçin bu alanda başarıları yoktu?

Yukarıdaki sorulara;

- I. coğrafya,
II. kronoloji,
III. arkeoloji

bilimlerinden hangilerinin daha mantıklı açıklamalar getirmesi beklenir?

- A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) Yalnız III
D) I ve II
E) II ve III

9. Atatürk, "Eğer bir millet büyükse kendisini tanımakla daha büyük olur." sözü ile aşağıdakilerden hangisini vurgulamıştır?

- A) Tarihi olayların tarafsız olarak incelenmesini
B) Toplumların kültürel gelişmelere açık olması gerektiğini
C) Tarihi olaylar arasında neden - sonuç ilişkisi kurulması gerektiğini
D) Tarihi olayların yalnız yazılı kaynaklar incelenerek değerlendirilmesini
E) Tarih öğrenmenin önemini

10. I. Millî bilinç kazanma
II. Kültür ve milli değerlerini tanıma
III. Önemli idari makamlara terfi etme

Yukarıdakilerden hangileri, tarih öğreniminin yararları arasında gösterilebilir?

- A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) I ve II
D) I ve III
E) II ve III

11. Tarihi olaylar süreklilik gösterdiği için olaylar arasında neden-sonuç ilişkisi vardır. Her tarihi olay, kendisinden önceki bir olayın sonucu ve kendisinden sonraki olayın da nedenini oluşturur.

Bu kurala;

- I. Akaların, Dorların baskısı karşısında Yunanistan'dan Batı Anadolu'ya göç etmeleri,
II. Friglerin çiftçilik ve hayvancılıkla uğraşmaları,
III. İyonyalıların, Kral Yolu'nu kontrolleri altında tutan Lidyalılardan dolayı kara ticaretinde etkili olamamaları

durumlarının hangilerinde örnek verildiği söylenebilir?

- A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) I ve II
D) I ve III
E) I, II ve III

1.

Yukarıdaki görsellerden yararlanarak tarihin ilk dönemlerinde yaşayan insanların faaliyetleriyle ilgili aşağıdaki çıkarımlardan hangisi yapılamaz?

- A) Tarımsal faaliyetler başlamıştır. B) Ateş bulunmuştur. C) Demir Devri sona ermiştir.
D) Hayvanlar evcilleştirilmiştir. E) Neolitik Dönem'e girilmiştir.

2. Tarih öğretmeni, "Tarih Öncesi Çağlar, yazılı kayıt ve belgelerin bulunmadığı bir süreçtir." anlatısına aşağıdakilerden hangisini örnek gösteremez?

- A) Kitabelerin dikilmesini
B) Hayvanların evcilleştirilmesini
C) Tarımsal üretimin başlamasını
D) Toprakta kaplar, madenlerden silahlar yapılmasını
E) Mağara duvarlarına av sahnelerinin resmedilmesini

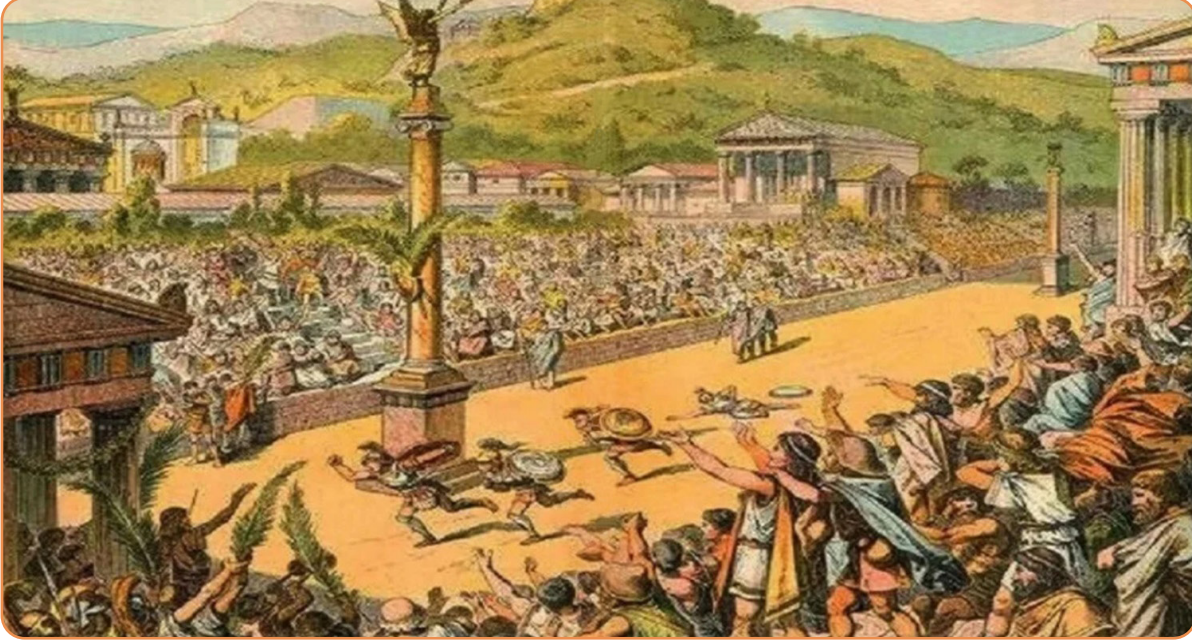
3. Truva, Alacahöyük ve Çatalhöyük gibi Anadolu'nun Tarih Öncesi Dönemi'ni aydınlatan kültür merkezlerinde yapılan kazılarda aşağıdakilerden hangisine rastlanmaz?

- A) Kilden yapılmış ev eşyalarına
B) Madenlerden yapılmış süs eşyalarına
C) Ağaçtan yapılmış tarım aletlerine
D) Devlet adamlarına ait fermanlara
E) Taştan yapılmış silahlara

2. BASAMAK

4. Günümüzde düzenlenen olimpiyat oyunlarının kökeni Antik Yunan'da yapılan şenliklere dayanır. İlk olimpiyatlar Tanrı Zeus adına yapılmış, MÖ 776 yılında Yunanistan'ın Olimpia bölgesinde Sparta Kralı Likorgos'un da önerisiyle başlamıştır. Aşağıda ilk olimpiyat oyunlarını temsil eden bir görsel verilmiştir.

Bu bilgiler ve temsili görselden hareketle;

- I. Yunan şehir devletlerinin güçlü ordulara sahip olduğu,
- II. olimpiyatların toplumun ortak değerlerde buluşmasını kolaylaştırdığı,
- III. Yunan uygarlığının bazı uygulamalarının kendisinden sonraki dönemleri de etkilediği

ifadelerinden hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III D) I ve II E) II ve III

5. Mısır coğrafi olarak çöllerle ve dağlarla çevrili olduğu için istilalara açık değildi.

Bu durumun İlk Çağ'da Mısır'da;

- I. siyasi varlığın uzun yıllar devam etmesi,
- II. kendine özgü bir medeniyetin oluşması,
- III. tarımın temel geçim kaynağı hâline gelmesi

durumlarından hangileri üzerinde etkili olduğu söylenebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) II ve III

6. İnsanların zaman içerisinde toprağı işlemeyi keşfedip hayvanları evcilleştirmelerinin aşağıdakilerden hangisinin bir sonucu olduğu savunulabilir?

- A) Ateşin bulunmasının
B) Ormanların azalmasının
C) Artan nüfusun beslenme ihtiyacının karşılanmasına ihtiyaç duyulmasının
D) Araç-gereçlerin yapımında zamanla obsidyen ve kemik kullanılmaya başlanmasının
E) Maden işlemeciliğinin gelişmesinin

1.

Endülüs'te Kültürel Hayat

Kurtuba Üniversitesi hem Kahire'deki el-Ezher hem de Bağdat'taki Nizamiye Medresesi'nden daha önce kurulmuştur. Başşehirdeki bu üniversiteden ayrı olarak burada dünyanın en zengin kütüphanesi de açılmıştır. Halife el-Hakem'in İskenderiye, Şam ve Bağdat'a gönderdiği memurlar, şehirlerdeki kitapçı dükkanlarını dolaşarak araştırır, satın alınacakları satın alırdı. Endülüs'te meydana getirilen kültür ortamının umumi seviyesi bu devirde o kadar yüksek bir noktaya ulaşmıştı ki Hollandalı Doğu Bilimci Dozy, "O devirde hemen herkes Endülüs'te okuma yazma biliyordu." demiştir.

Müslüman İspanya'da bütün bunlar olurken aynı asırda Hristiyan Avrupa'da ----

Metinde verilen bilgilerden hareketle son paragrafta boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisinin yazılması uygun olmaz?

- A) karanlık bir çağ yaşanmaktaydı. B) okuryazarlık yaygın değildi.
C) özgür düşünceden bahsedilemezdi. D) fikir hayatı gelişmişti.
E) din adamları halkın okuyup bilgi sahibi olmasını istemiyordu.

2. **Giray:** Hz. Ebu Bekir'in halifeliğinin ilk yıllarında iç isyanlar nedeniyle fetih hareketleri yavaşlamıştır.

Eymen: Hz. Ali'nin halifeliği döneminde Müslümanlar arasındaki savaşlar fetih hareketlerini durdurmuştur.

Diyalogda geçen konu ile ilgili arkadaşlarından sonra söz alan Hülya'nın, aşağıdaki yorumlardan hangisini yapması doğru olur?

- A) İç sorunlar, İslam Devleti'nin egemenlik alanının genişlemesine engel oluşturmuştur.
B) Halifelerin seçimle belirlenmesi ilkesinden vazgeçilmesi Müslümanlar arasında ilk ayrılıklara yol açmıştır.
C) Hz. Ebu Bekir ve Hz. Ali dönemlerinde peygamberlik iddiasında bulunan kişiler ortaya çıkmıştır.
D) Toplumsal düzenin bozulması halkın can ve mal güvenliğini tehlikeye düşürmüştür.
E) Dört Halife Dönemi'nde yeni toprak kazanımları olmuştur.

3. **Aşağıdakilerden hangisi Mısır'da kurulan Türk-İslam devletlerinden biri değildir?**

- A) İhşidiler B) Beni Ahmer
C) Tolunoğulları D) Eyyubiler
E) Memlûklular

4. İslam Devleti'nin ilk dönemlerinde başkent Medine şehriydi. Emeviler taraftarlarının yoğun olarak yaşadığı Şam'ı, Abbasiler ise Bağdat'ı devlet merkezi yapmışlardır.

Buna göre Emeviler ve Abbasilerin öncelikle aşağıdakilerden hangisini amaçladıkları söylenebilir?

- A) Fetih hareketlerini hızlandırmayı
B) Sınırların güvenliğini kontrol altında tutmayı
C) Orduda Türklere görev vermeyi
D) Ülke topraklarının yönetiminde eyalet sistemini uygulamayı
E) Merkez yönetiminin güvenliğini sağlamayı

5. Muaviye'nin halifeliği döneminde, isyanları zamanında öğrenilemek amacıyla posta teşkilatı kurulmuştur.

Bu uygulamanın aşağıdakilerden hangisine yönelik olduğu söylenebilir?

- A) Sınırların genişletilmesine
B) Etnik farklılıkların sona erdirilmesine
C) Ülke bütünlüğünün ve merkezî otoritenin korunmasına
D) Farklı kültürlerle etkileşim içinde olunmasına
E) Arap kabileleri arasındaki ekonomik rekabetin sona erdirilmesine

80C0EAB3

DÖNEM DEĞERLENDİRME TESTİ - 1

1.

Haritada “?” olan yerlere aşağıdaki uygarlıklardan hangisi yazılamaz?

- A) İyonlar B) Asurlar C) Persler D) Hititler E) Mısırlılar

2. Mezopotamya uygarlıkları, ziggurat adı verilen tapınıklarda gözlem yaparak gökyüzüyle ilgili bilimsel gözlem yöntemini keşfetmiş ve bilgileri tablolaştırmıştır. Ay ve Güneş tutulmalarını hesaplayan bu medeniyetler; Merkür, Venüs, Mars, Jüpiter, Satürn gibi gezegenlerin de varlığından haberdardı. Ayrıca bir yılın uzunluğunu bugünkü hesaba göre sadece 4,5 dakikalık bir hata ile bulmuşlardır.

Aşağıdakilerden hangisinin Mezopotamya uygarlıklarının bu birikimlerinin bir sonucu olduğu söylenebilir?

- A) Yazılı hukuk kurallarının hazırlanmasının B) Paranın icat edilmesinin
C) Takvimin kullanılmasının D) Yazının icat edilmesinin
E) Diplomasinin gelişmesinin

3. Bazı tarihçiler İlk Çağın sonu olarak Kavimler Göçü'nü, bazı tarihçiler ise Roma İmparatorluğu'nun ikiye ayrılmasını ya da Batı Roma İmparatorluğu'nun yıkılışını kabul etmektedir.

Buna göre aşağıdakilerin hangisinde tarihçiler arasında görüş ayrılığı yaşandığı savunulabilir?

- A) Objektif araştırma kriterlerinin belirlenmesinde
B) Elde edilen bilgilerin tasnif edilmesinde
C) Kronoloji biliminden yararlanılmasında
D) Tarihin zamana göre sınıflandırılmasında
E) Tarih biliminin konusunun belirlenmesinde

4. Yakın zamana kadar Osmanlı Devleti'nde ilk paranın Orhan Bey Dönemi'nde bastırıldığı görüşü egemenken, yapılan araştırmalar sonucunda bunun Osman Bey Dönemi'nde gerçekleştiği ortaya konmuştur.

Bu durum tarihî bilgilerin aşağıdaki özelliklerden hangisini taşıdığını gösterir?

- A) Millî çıkarlara hizmet etme
B) Değişebilir olma
C) Kişisel görüşlere dayanma
D) Kanıtlanamaz olma
E) Mutlak doğru olma

5. Aşağıda kolonicilikle uğraşan bir devletin limanından temsili bir görsel paylaşmıştır.

Bu görselden hareketle kolonici devletlerde;

- I. ticaret,
- II. denizcilik,
- III. kültürel etkileşim

alanlarının hangilerinde olumlu yönde gelişmeler gözlemlendiği söylenebilir?

- A) Yalnız I B) I ve II C) I ve III D) II ve III E) I, II ve III
6. Atatürk, bir tarih dersine girdiğinde tarihin çok monoton, sıkıcı ve kitaba bağlı anlatıldığını görünce, "Tarih dersinde müfredatı öğrenmek yerine önce tarihimizi sevdirmek, sonra da bu dersi niye okuduklarını, ileride onlara ne zaman lazım olacağını anlatmak gerekir." demiştir.

Atatürk'ün bu sözü ile tarih öğrenmenin;

- I. tarihî olaylar arasında ilişki kurup, mantık yürüterek sonuca varabilme yeteneği kazanılması,
- II. günümüz yöneticilerinin geçmiş dönemlerdeki yönetim birikimlerinden yararlanması,
- III. geçmişteki olaylardan dersler alarak, günümüzdeki olaylar karşısında nasıl davranılacağı konusunda fikir edinilmesi

yararlarından hangileri üzerinde durduğu savunulabilir?

- A) Yalnız I B) I ve II C) I ve III D) II ve III E) I, II ve III
7. İlk "Güneş takvimi"ni Mısırlılar, ilk "Ay takvimi"ni ise Sümerler oluşturmuştur. Sümerler, 360 günden ibaret olan ay yılını 30 günlük 12 aya bölmüşlerdir. Ay'ın dünya çevresinde 12 kez dönmesi bir ay yılını oluşturur. Mısırlılar ise güneş yılını 365 gün kabul ederek 12 aya bölmüşlerdir.

Bu bilgilere göre Mısırlılar ve Sümerlerle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Birbirleri ile sürekli rekabet ettikleri
- B) Zamanın taksimine önem verdikleri
- C) Zaman ölçüsü olarak farklı araçlar kullandıkları
- D) Uygarlığın gelişmesine katkıda buldukları
- E) Astronomi biliminin gelişmesine katkı sağladıkları

FDFB6A28

DÖNEM DEĞERLENDİRME TESTİ - 10

1.

1 Tarih, Sümer'de başlar.

2 Tarihini bilmeyen milletler başka milletlerin avı olurlar.

3 Hafıza yoksa kimlik yoktur; kimlik yoksa ulus yoktur.

4 Ecdadını unutanlar, kaynaklısız ırmağa, köksüz ağaca benzerler.

Yukarıdaki özdeyişlerden hangileri tarih öğrenmenin önemini anlatmayı hedeflememiştir?

- A) Yalnız 1 B) 1 ve 2 C) 2 ve 4 D) 3 ve 4 E) 2, 3 ve 4

2. İnsan topluluklarının çeşitli alanlardaki ihtiyaçları ve inançları bilimsel ve kültürel gelişmelere ortam hazırlamıştır.

Bu duruma;

- I. Sümerlerin, mabet ekonomisinin zorunluluğu ile sembol yazısını (piktograf) icat etmeleri,
- II. Hititlerin merkezî otoritelerini güçlendirmek amacıyla feodal beylikleri ortadan kaldırmaları,
- III. Mısırlıların düzenli bir şekilde tarım yapabilmek için güneş yılı esaslı takvimi icat etmeleri

gelişmelerinden hangileri örnek gösterilemez?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

3. Türk toplum yapısında, aileler uruğları, uruğlar boyları, boylar budunları (millet) meydana getirmiştir.

Bu durum aşağıdakilerden hangisinin göstergesi değildir?

- A) Ailenin toplumun en küçük birimi olduğunun
- B) Türk toplumlarının kolaylıkla birleşip teşkilatlanabildiğinin
- C) Türk devletlerinde veraset anlayışının belli bir kurala bağlandığının
- D) Türk toplumunun iç içe geçmiş topluluklardan oluştuğunun
- E) Boyların devlet teşkilatlanmasında önemli bir yeri olduğunun

4. Türklerde savaş için ayın birinci ve ikinci yarısı, zamanın gece ve gündüz, havanın da yağışlı veya yağışsız olması önemliydi. Savaş sistemi hareket ve sürat üzerine kurulmuştu. Hareket ve sürat üstünlüğünü sağlayan başlıca unsur ise at idi. Türk ordusu onlu sisteme göre düzenlenmişti. Yaya ve süvari birliklerinden oluşan ordu dönemin tekniğine göre donatılırdı. Süvari birliklerinin kaçıyor gibi yaparak geri çekilmesi, düşman askerlerinin istenilen yere çekildikten sonra çembere alınması en önemli savaş yöntemlerinden biriydi.

Bu bilgilerde Türk askerî kültürünün;

- I. strateji,
- II. teçhizat,
- III. teşkilat

unsurlarından hangileriyle ilgili örnekler verilmiştir?

- A) Yalnız I B) I ve II C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

5. Türklerin ilk ana yurtlarının; Altay-Sayan Dağları'nın kuzeybatısı, Tanrı Dağları'nın kuzeyi, Aral Gölü'nün çevresi ve Hazar Denizi'nin doğusu arasında kalan bölge olduğu tahmin edilmektedir.

Türklerin ilk ana yurdunun sınırlarının kesin olarak çizilememesi;

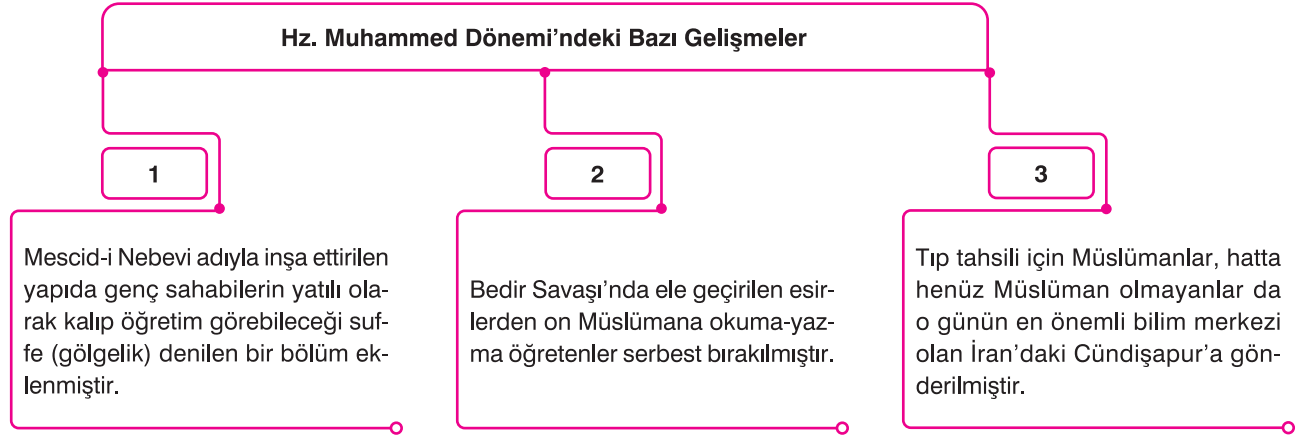
- I. Kavimler Göçü'nün gerçekleşmesi,
- II. konargöçer hayat tarzının benimsenmesi,
- III. devlet ve toplum düzeninin töreye göre belirlenmesi

durumlarından hangileriyle açıklanabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I ve III

6.

Yukarıdakilerden hangileri Hz. Muhammed'in eğitim ve bilim faaliyetlerine önem verdiği kanıt olarak gösterilebilir?

- A) Yalnız 1 B) 1 ve 2 C) 1 ve 3 D) 2 ve 3 E) 1, 2 ve 3

7. Uygurlarla ilgili seyahatnamelerde bu ülkede fakir insanın bulunmadığı, ihtiyacı olana devletin yardım ettiği ifade edilmektedir.

Bu durum Uygurlarda aşağıdakilerden hangisine kanıt olarak gösterilebilir?

- A) Farklı dinlerin yayıldığına
B) Kültürel ilişkilerin geliştiğine
C) Sosyal devlet anlayışının varlığına
D) Tarım faaliyetlerine önem verildiğine
E) Düzenli ve disiplinli ordu kurulduğuna

8. İpek Yolu, tarih boyunca hem geçtiği bölgeleri iktisadi açıdan kalkındırmış hem de Doğu-Batı uygarlıkları arasında bir köprü olmuştur.

Buna göre İpek Yolu'nun aşağıdakilerden hangisine katkı sağladığı söylenemez?

- A) Farklı pek çok ulusun birbiriyle tanışmasına
B) Uluslararası ticaret faaliyetlerinin canlanmasına
C) Toplumlar arasında kültürel etkileşim yaşanmasına
D) Orta Asya'da siyasi istikrarın uzun yıllar boyunca korunmasına
E) Geçtiği bölgelerde yaşayan toplumların refah seviyesinin yükselmesine

9. Tarih öğretmeni, Sasani Devleti'nde toplanan vergilerle genellikle liman, köprü ve konaklama yeri gibi eserler yapıldığını bunun yanında ordunun ihtiyaçlarının ve savaş masraflarının da karşılandığını söylemiştir.

Bu bilgiyle Sasanilerde toplanan vergilerin;

- I. devletin güçlendirilmesi,
II. savunma giderlerinin karşılanması,
III. ticaret faaliyetlerinin desteklenmesi

amaçlarından hangilerine ulaşmak için kullanıldığı savunulabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve III E) I, II ve III

10. Tarih araştırmaları Abbasilerin, Arap olmayan Müslüman topluluklara da devlet yönetiminde ve orduda görev verdiklerini ortaya koymuştur.

Bu bilgidен hareketle Abbasiler hakkında aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Çok uluslu bir yapıya sahip oldukları
B) Monarşik yönetim anlayışını terk ettikleri
C) Emevilerin mevali politikasını sürdürmedikleri
D) Hoşgörülü bir yönetim anlayışını benimsedikleri
E) Toplumsal barışın korunmasına önem verdikleri